
Gemeenteraad

Portefeuillehouder: Tjitske Biersteker-Giljou

Van team: Team Jeugd

Adviseur: Arlette Booms

E-mail: a.booms@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2020-050375**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel tot het vaststellen van de Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord

Publiekssamenvatting:

Met de regiovisie Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2020-2023 zetten de gemeenten en ketenpartners in Noord-Holland Noord een stip aan de horizon voor een gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van vier uitgangspunten; 1) Gefaseerde ketenzorg, 2) Lokaal tenzij, 3) Nauwe samenwerking tussen het zorgdomein en het veiligheidsdomein, 4) Ervaringsdeskundigheid wordt ingezet, is er een visie opgesteld. Deze visie is opgesteld in samenwerking met ervaringsdeskundigen, ketenpartners, ambtenaren en bestuurders.

Geadviseerd besluit

1. De regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023 vast te stellen en in plaats te laten treden van de visie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord, juli 2014.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Huiselijk geweld en kindermishandeling is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. Deze problematiek heeft grote negatieve gevolgen voor het welzijn van de betrokken personen en voor de maatschappij in zijn geheel. Het is een hardnekkig probleem dat vaak van generatie op generatie wordt overgedragen.

Uit diverse onderzoeken blijkt dat de huidige aanpak voor gezinnen waarin sprake is van onveiligheid en geweld verbetering behoeft.^[1] Het lukt tot nu toe vaak niet om het geweld tijdig te signaleren, de hardnekkige patronen van geweld te doorbreken en het welzijn van betrokkenen blijvend te herstellen. Ondanks dat er veel hulpverlening betrokken is, blijft er dikwijls sprake van onveiligheid omdat er geen goede samenwerking is tussen professionals. Meer afstemming tussen de verschillende betrokken instanties is dringend gewenst.

In de regio Noord-Holland Noord zijn de afgelopen jaren verschillende onderzoeken gedaan en visie documenten geschreven. Denk bijvoorbeeld aan het rapport van Hiemstra en de Vries 'werken aan een cultuur van verantwoordelijkheid' en de visiedocumenten uit West-Friesland.^[2] Hierin wordt geconcludeerd dat er meer samenhang en gezamenlijke verantwoordelijkheid in de keten noodzakelijk is. Om het patroon van geweld te doorbreken is een multidisciplinaire en systeemgerichte aanpak cruciaal. Dit vereist nauwe samenwerking tussen gemeenten, inwoners, hulpverlening, maatschappelijke organisaties, politie en justitie.

Met dit document leggen we de basis voor een gezamenlijke visie op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in Noord-Holland Noord. We vervangen hiermee de vorige regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling, omdat deze verouderd is. Deze was vooral gericht op de transitie van taken naar de gemeenten en Veilig Thuis en de inrichting van dit nieuwe stelsel. Nu een aantal jaren later is de visie gericht op werken vanuit een theorie en een gemeenschappelijke taal bij de samenwerking in de hele keten. Ook is er meer oog voor ervaringsdeskundigheid.

^[1] Tierolf, B. Lünemann, K. Stekete, M. (2014) *Doorbreken geweldspatroom vraagt gespecialiseerde hulp. Onderzoek naar effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld in de G4*. Verwey Jonker: Utrecht. Zie: https://www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/1366_Doorbreken%20geweldspatroom%20vraagd%20gespecialiseerde%20hulp_Web.pdf

^[2] Uitvoeringskader inkoop Sociaal Domein West-Friesland (2019-2021). Zie: <https://regiowestfriesland.nl/sites/default/files/2018-08/Uitvoeringskader%20inkoopstrategie%202017-11-29%202018-07-19.pdf> & Transformatieplan Jeugdzorgregio West-Friesland 2018-2021. Zie: https://vng.nl/sites/default/files/west_friesland.pdf

Doelen en resultaten

Doel van de regiovisie is een effectievere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door de samenhang en samenwerking tussen ketenpartners te versterken. In de visie geven we de kaders en de theorie voor de samenwerking die moet gaan leiden tot een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Kaders en omstandigheden

Het opstellen en vaststellen van een regiovisie voor het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling is een bestuurlijke afspraak van de VNG en het ministerie van VWS^[3].

De regiovisie is een uitwerking van de wettelijke kaders van bijvoorbeeld de Jeugdwet, Wmo, wet tijdelijk huisverbod, wet publieke gezondheid en de wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze wetten beschrijven de gemeentelijke taak als het gaat om preventie en

aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Elke regio moet een actuele visie hebben en de visie vormt een belangrijke basis voor beleid bij de

[3] Zie Het sociaal domein en veiligheidsdomein in verbinding. Handreiking bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling zie: <https://www.movisie.nl/publicatie/sociaal-domein-veiligheidsdomein-verbinding> elke regio moet een actuele visie hebben en de visie is de basis voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Argumenten en alternatieven

Landelijke onderzoeken tonen aan dat de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling verbetering behoeft. Van de gezinnen waar sprake is van ernstig huiselijk geweld en waar hulpverleners bij betrokken zijn, is in 50% van de gezinnen na 1,5 jaar nog altijd sprake van excessief geweld[4]. Ook in Noord-Holland Noord merken professionals op dat de ondersteuning niet altijd goed op gang komt na een melding. Hiervoor is meer samenhang in de aanpak noodzakelijk, een gezamenlijke visie is de basis voor een meer gemeenschappelijke aanpak.

Deze visie draagt de aanpak gefaseerde ketenzorg uit. Dit betekent dat in huishoudens waar sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling altijd samengewerkt wordt aan drie achtereenvolgende doelen: eerst directe veiligheid en wanneer dat gerealiseerd is werken we aan stabiele veiligheid via risicogestuurde zorg. Na het bewerkstelligen van stabiele veiligheid wordt zorg ingezet gericht op herstel. Werken volgens deze theorie betekent dat partners elkaar beter kunnen vinden in de samenwerking omdat zij dezelfde taal gaan spreken en werken volgens dezelfde uitgangspunten. Dit verbindt partners vanuit zowel de zorg als de veiligheidsketen met elkaar. Goede samenwerking en begrip van elkaars werkwijze is cruciaal in een aanpak waarin zorg en veiligheidspartners betrokken zijn, deze visie biedt hiervoor een basis.

Deze regiovisie is opgezet voor Noord-Holland Noord in zijn geheel omdat we met één gezamenlijke visie een afgestemde aanpak bewerkstelligen voor dit hele gebied. Dit omdat er veel ketenpartners worden gedeeld en er al veel op deze schaal grootte georganiseerd is. Hiermee vereenvoudigd de visie samenwerking op de verschillende niveaus tussen gemeenten en ketenpartners.

Een alternatief zou zijn om (sub)regionale of lokale visiedocumenten op te stellen. Dit zorgt voor nauwe aansluiting met het lokale veld maar leidt ook tot meer versnippering in de aanpak. Omdat veel belangrijke ketenpartners in de keten van huiselijk geweld en kindermishandeling werkzaam zijn in heel Noord-Holland Noord sluit deze schaal beter aan bij de praktijk. Door de visie te richten op Noord-Holland Noord wordt een heldere, eenduidige aanpak bewerkstelligd waardoor de samenwerking tussen alle betrokken partijen kan worden vereenvoudigd en versterkt.

[4] Tierolf, B. Lünemann, K. Stekete, M. (2014) *Doorbreken geweldspatroom vraagt gespecialiseerde hulp. Onderzoek naar effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld in de G4*. Verwey Jonker: Utrecht. Zie: https://www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/1366_Doorbreken%20geweldspatroom%20vraagd%20gespecialiseerde%20hulp_Web.pdf

Bestuurlijke vernieuwing

Deze visie staat als uitgangspunt voor de samenwerking in de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast zijn er bestaande beleidskaders die aansluiten op de visie. Door samen met gemeenten en ketenpartners een visie te formuleren die als kader fungeert waarbinnen alle partijen invulling geven aan een eigen rol willen we een eenduidige aanpak bewerkstelligen voor een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Uiteraard blijft er voldoende ruimte voor verdere sub-regionale en lokale invulling. Voortvloeiend uit deze regiovisie wordt een uitvoeringsplan opgesteld waarin concrete acties worden beschreven.

Inspraak & participatie derden

De regiovisie sluit goed aan bij het staande beleid en is uitgebreid afgestemd in focusgroepen met ketenpartners, ervaringsdeskundigen (twee slachtoffers en een pleger) en gemeenteambtenaren (van uit de veiligheidsketen & het sociaal domein) en bestuurders. In deze sessies zijn verschillende alternatieven aan de orde gekomen waarbij het document is aangescherpt tot dat er consensus was.

Het totstandkomingsproces zag er al volgt uit:

1. Interview ronde bij de verschillende ketenpartners en gemeenteambtenaren (april tot oktober 2019).
2. Startbijeenkomst voor ketenpartners en gemeenteambtenaren waarin focuspunten voor het programma Geweld hoort nergens thuis zijn bepaald (juli 2019).
3. Concept regiovisie opgesteld door de projectleiders Geweld hoort nergens thuis op basis van interviews, input startbijeenkomst, bestaande visies en documenten (augustus en september 2019).
4. Afstemming in: Portefeuillehouders Overleg Regio Alkmaar (PORA), driehoek Zorg en Veiligheid Kop van Noord-Holland en het portefeuillehouders overleg MADIVOSA in West-Friesland (augustus 2019 - februari 2020).
5. Focusgroepen voor beleidsambtenaren, directeuren, managers en uitvoerende medewerkers van betrokken gemeenten en organisaties. Ervaringsdeskundigen zijn gevraagd om input te geven (november 2019).
6. Nieuw concept regiovisie opgesteld (december t/m februari 2020).
7. 3 Regionale raadsbijeenkomsten waarin raadsleden input geven (14, 20 en 27 mei 2020).
8. Symposium voor bestuurders ter informatie over de regiovisie en het geven van input (3 juni 2020).
9. Commissie Zorg & Veiligheid geeft de raden en colleges van Noord-Holland Noord het advies de visie vast te stellen (26 juni 2020). Zie bijlage.

Duurzaamheid

Dit voorstel draagt niet bij aan de duurzaamheidsopgave

Financiële consequenties

De regiovisie is een kader stellend document, de financiële aspecten hiervan zijn afhankelijk van de invulling in het uitvoeringsplan. Dit hangt samen met de keuzes die gemaakt worden met betrekking tot de uitvoering, snelheid en fasering. Een deel van de beschreven uitgangspunten en ambities geven richting aan reguliere werkzaamheden. De visie biedt handvatten voor focus. Voor meerdere kernonderdelen, bijvoorbeeld de training van professionals in gefaseerd samenwerken aan veiligheid, wordt er een extra financiële impuls aangevraagd bij het ministerie van VWS via de projectenpool 'Van denken naar doen', als onderdeel van het programma 'Geweld hoort nergens thuis'. Dit zijn gelabelde middelen die worden uitgekeerd vanuit het Rijk via de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO) gelden naar de centrum gemeenten.

Uitvoering en planning

Na vaststelling van de regiovisie zal een uitvoeringsplan worden opgesteld in samenwerking met alle betrokkenen; ketenpartners, gemeenteambtenaren en ervaringsdeskundigen. Hierin worden de ambities en uitgangspunten geconcretiseerd.

Vaststelling door de 18 raden van Noord-Holland staat gepland voor het vierde kwartaal van 2020.

Het uitvoeringsplan zal in het vierde kwartaal voorgelegd worden aan de 18 colleges. De 18 raden zullen ook actief geïnformeerd worden over het uitvoeringsplan.

Communicatie

Na vaststelling van de regiovisie zal dit gecommuniceerd worden met alle betrokken partners. Daarnaast wordt een persbericht verstuurd nadat de colleges de regiovisie Noord-Holland Noord 2020-2023 hebben vastgesteld.

Den Helder, 8 september 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

Raadsvergadering d.d.	23 november 2020
Besluit nummer	2020-050375
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van de Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 8 september 2020,

besluit:

1. De *regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023* vast te stellen en in plaats te laten treden van de *visie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord*, juli 2014.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 23 november 2020